

[Harald Nielsen.]

ver Landbrugsmedhjælperne og Husassisterer ind under Ferielovens Bestemmelser. Disse to Grupper af Medhjælperne har i Forvejen deres Ferieforhold ordnet i Henhold til Medhjælperloven, og denne Ordning har, saa vidt jeg ved, virket tilfredsstillende. Medhjælperloven giver i øvrigt ogsaa Ret til praktisk talt samme Antal Feriedage aarligt som Ferieloven. Den væsentligste, men efter min Mening ogsaa afgørende Forskel bestaar i, at det tager længere Tid at erhverve Ferieret efter Medhjælperloven; den indtræder først efter $\frac{1}{2}$ Aars Tjeneste paa samme Sted, altsaa naar man har fæstet sig halv- eller helaarsvis. Hørigennem sættes der netop en Præmie paa dette længere Fæstemaal, noget, som jeg i hvert Fald finder værdifuldt, i det mindste med Henblik paa de særlige Arbejdsforhold i et Hjem og i en Landbrugsbedrift. En Ordning, hvorefter man erhverver Ferieret efter en Uges eller Maanedes Tjenestetid, vil kun fremme et løsere Forhold mellem Familien og Medhjælperen, og det synes mig ikke at være ønskeligt hverken for de unge eller for de Folk, der har dem i deres Tjeneste.

Nu har jeg imidlertid paa Fornemmelser, at man fra kommunistisk Side — det fremgik ogsaa af den ærede kommunistiske Ordførers Udtalelser — mener, at man med de Ændringer, vi her debatterer, har gjort en Indsats for at hjælpe Landbruget til at faa bedre Forhold med Hensyn til at skaffe sig Arbejdskraft. Grundbetragtningen er i al sin Enkelthed følgende. Det er Forskellene med Hensyn til Løn, Ferieforhold, Arbejdstidens Længde o. s. v., der er Aarsag til Landbrugets Vanskeligheder med at faa den fornødne Arbejdskraft. Løsningen af Problemet maa derfor ligge i en Ophævelse af denne Forskel, og saa møder man op med Forslag om at ensrette Arbejdsforholdene i By og paa Land ved at indføre 8 Timers Arbejdsdagen i Landbruget, ved at føre Landbrugets Medhjælperer ind under Ferielovens Bestemmelser o. s. v. Jeg har altid syntes, at det var urimeligt og uforstandigt at ville i et og alt paatvinge Landbruget Industriens Arbejdsformer. Det lader sig heller aldrig gøre fuldt ud, alene af den Grund at Landbruget arbejder med den levende Natur og efter den Rytme, som Aarstidernes Vekslen foreskriver, medens Industrien virker i det døde Materiale og saa temmelig uafhængig af Vind og Vejr. Der er, for nærmere at belyse Forskellen, ingen Tvivl om, at en 8 Timers Arbejdsdag i en Fabrik ved et Samlebaand forekommer længere og føles mere trættende

end 9—10 Timers Arbejde i den frie Natur, hvor man ikke i samme Grad er slavebunden til uophørligt at følge en Maskines Arbejdstakt. Derfor tror jeg heller ikke paa, at den lidt længere Arbejdstid i Landbruget øver nogen nævneværdig Indflydelse i Henseende til at drive Arbejdskraften bort fra dette Erhverv. Og ganske paa samme Maade forholder det sig efter min Anskuelse med Feriespørgsmaalet.

Det, jeg hidtil har talt om, er den lovhjemlede Ferie, men Stillingen er jo den, at der sikkert de fleste Steder gives langt flere Fridage end de lovbefalede. Meget almindeligt er det saaledes, at Landbrugets unge Medhjælperer faar fri 12—14 Halvdage om Vinteren, saa de kan komme til at deltage i landbrugsfaglige Møder og Kursus. Men ikke nok hermed. Landbrugsarbejdet er meget sæsonbestemt. Ind imellem de travle Perioder kommer der smaa Tidsrum, hvor der ikke er slet saa meget at bestille, og hvor derfor en Fridag eller to nok kan faas. Landbrugets Medarbejdere er virkelig ikke, taget i sin Helhed, forfordelt feriemæssigt, og det er derfor ogsaa efter min Mening urigtigt at tro, at en Ændring som den, der her foreslaas fra kommunistisk Side, skulde faa nogen som helst Betydning i Retning af at skaffe Landbruget øget Tilgang paa Arbejdskraft.

Nej, det er ikke i Ferieproblemet og Spørgsmaalet om Arbejdstidens Længde, at Tampen brænder, naar Talen er om Aarsagen til den Mangel paa Arbejdskraft, som Landbruget i Dag sukker under. Aarsagerne maa efter min Anskuelse søges andetsteds, og hele dette Spørgsmaal vil jeg gerne benytte den givne Anledning til at sige nogle Ord om.

Naar man i denne Tid kommer ud blandt Landbrugets Udøvere, hører man overalt Beretninger om, hvor svært det er at faa det fornødne Mandskab, og der fortælles Eksempler paa Folk, der sælger væk af Gaardens Besætning og lægger Driften om, saa den bliver mindre arbejdskrævende, men naturligvis ogsaa med en mindre Produktion end tidligere, og alt sammen, fordi det fornødne Mandskab ikke kan skaffes. Ogsaa talmæssige Oplysninger fremkommer, der viser, hvor galt det er. I L. A. B.'s Meddelelser saa jeg saaledes for nylig oplyst, at der paa Gaardene i nogle Sogne i Ringkøbing Amt manglede 33 pCt. af det Karlehold, der ellers normalt forefindes paa disse Ejendomme. At Mangelen paa Arbejdskraft virkelig i Dag er et yderst alvorligt Problem for dansk Landbrug, er saaledes hævet over enhver Tvivl, og det er sikkert ogsaa for de